

אור מופלא

לרעות בגנים לאור תורת מרן אור שבעת הימים ותלמידיו הק' זיע"א

שנה ב' | גיליון ס"א | פרשת שמות תשפ"ב

נראה אור | אמרות קודש ופנינים קדים על פרשת השבוע

ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד (א, טז)

בני ישראל נתחזקו במדה של שפלות הרוח

רמז למה שאמרו (אבות ד, ד) מאד מאד הוא שפל רוח. אף על פי שנתרבו, נתעצמו במדה הזאת של 'מאד מאד'.

הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו (ט, ט)

כשישראל באחדות הם חזקים ביותר

כאשר בני ישראל מאוחדים כעם אחד, אז רב ועצום, הם חזקים ועצומים ואין כל אומה ולשון יכולה לשלוט בהם.

וכאשר יענו אותו כן ידבה וכן יפריץ (א, יב)

מוחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה וכן אפשר לגבור על היצר"ר

פירש"י בכל מה שהם נותנין לב לענות כן לב הקב"ה להרבות ולהפריץ, ונראה ע"פ מה דאיתא בספרים דהא דפרו ורבו כ"כ היה מפאת ריבוי חלקי הטוב שהיה מתברר מהמצרים ונתוסף על חלקי קדושת ישראל, והנה בגוי מחשבה כמעשה, וכאשר חשבו לענות את ישראל חשוב כאילו כבר עינו אותם, וא"כ חלקי הקדושה שהיה צריך להתברר ע"י העינוי כמ"ש (קהלת ח, ט) אשר שלט האדם באדם לרע לו, ופרשו ז"ל ששלט אדם דבליעל על אדם דקדושה לרע לו לאדם בליעל דבשביל השליטה שהוא שולט נתברר ממנו חלקי הקדושה ונשאר ריק מכל טוב, זה נגמר תיכף בשעה שהיה נותנין לב לענות, ועל כן נגמר תיכף אצלם הכח להרבות ולהפריץ.

בזה לימוד לאדם לבל יתבהל לאמור איך נוכל את יצה"ר שהוא הר גבוה וקשה ולהבקיע בין חומות ברזל המונעים את האדם להשיג שלימותו, ולזאת ישיב אל לבו כי מחשבה טובה מצרפה הקב"ה למעשה, וא"כ תיכף כשגובה לבו אותו להתקדש הרי תיכף באה בו כל הקדושה מכל המעשים שהוא עתיד לעשות ונהפך לו לב אחר, ושוב אין להעריך עצמו קודם הקבלה לאור הקבלה, וק"ו הדברים אם במה שהיו נותנין המצרים לבם לענות אותם נתוסף בישראל כח לפרות ולרבות עד שלבשו צורה אחרת שלא נשמע כמוהו שכולם יחד ילדו ששה בכרס אחד, עאכ"כ איש שנותן דעתו להתקדש ומקבל עליו באמת עול תורה ועול מצות שנשנתנה תיכף מהותו וצורתו לאיש אחר, וכמו שאמרו ז"ל ברות כיון שנשתנה דעתה להתגיייר השוה אותה הכתוב לנעמי, אך כ"ז באם הקבלה היא מעומק הלב באמת, כי לא לפנינו חנף יבוא, וכי מה יועיל החיצוניות להשיג כח פנימי, אם לא ברגש הנפש רוח אייתי רוח ואמשיך רוח. (שם משמואל, י"ד כ"ד טבת)

וימירו את חייהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים וככל עבדה כשדה את כל עבדתם אשר עבדו בהם כסוף (א, טז)

היצר הרע מנסה להפיל את האדם כל העת

היצר הרע ממרר את האדם תמיד שנותן עליו מושא כבד וקשה, שלא יוכל לעבוד את השי"ת, בחומר פירוש פעם מטביעו בחומריות ובעצלות ובמרה שחורה, ובלבנים, פעם משליכו בגבוהות הלב שמראה לו שכולו הפך לבן ומעשיו רצויים ועבודתו עבודה תמה ושלימה, כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך, ותרגומו בקשיו, בכבודות גדולה שלא יוכל לעבוד עבודה תמה וברורה כי אם בקושי גדול. (הרה"ק רבי מנחם מענדל זיע"א)

תפתח ותראהו את הילד הנה נער בוכה ותחמול עליו ותאמר מילדי העברים זה (ב, ז)

בהסתכלות על הצדיק מתעוררות מדות טובות

קשה להבין, הלא פרעה אביה היה רוצח אלפי אלפים מבני ישראל כמו שאמרו חז"ל (שמו"ר א, לד), ואיך יתכן שבתו תהיה רחמנית. ונראה לומר דכשפתחה את התיבה וראתה את משה רבינו, הושפעה על ידי ההסתכלות בו לטובה, ועלתה בלבה מדת הרחמנות, כי כשמתכלים בפני צדיק מתעוררות המדות הטובות שבאדם.

וזה שאמר הכתוב 'תפתח ותראהו' שעל ידי שהסתכלה בפני הצדיק, 'ותאמר' אמירה היא לשון רכה, 'מילדי העברים זה', שמיד נתמלא רחמים. (הרה"ק מהר"ש מבלעזא זיע"א)

ויפן כה וכה (ב, ז)

לדעת שגם הטוב וגם להיפך הוא מן השמים

כל אדם ראוי להיות לו מדת 'כה', אם לטוב או לרע יאמר שהכל בידי שמים, אם לטוב הוא כה מן השמים, ואם ח"ו לרע הוא גם כן כה מן השמים, כי שמים נושא שני הפכים לחסד ולגבורה. (יושר דברי אמת)

ויזכר אלוקים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב, וידא אלוקים את בני ישראל וידע אלוקים (ב, כד-כה)

הקב"ה מערב כמעשיו דין ורחמים

רימוז הכתוב איך השי"ת פועל הפכים בנושא אחד, וזה רימוז הכתוב ויזכר אלוקים את בריתו וכו' ראייה של רחמים ראה את בני ישראל דייקא, אמנם וידע לשון יסורים כמ"ש וידע בהם את אנשי סכות, וז"א בכל המכות שהביא השי"ת במצרים היה רחמים לישראל ויסורים ודין למצרים, וז"א וירא אלוקים את בני ישראל וידע אלוקים וסיפא דקרא על המצרים קאי שייסרם השי"ת, ודו"ק. (אור פני משה)

לא האספן לזת תבן לעם ללכ"ן הלכנים כחומר שלשם (ה, יז)

פרעה ירא שכשכני ישראל יהיו באחדות יתבטל כחוד לגמרי

כתיב תאספון מלא אלי"ף, שלא מצינו בכל התורה כן, ורימוז בזה לשון אסיפה שפרעה גזר עליהם שלא יאספו ביחד ושלא יהא אחדות ושלוש ורעות ביניהם כי היא ירא שכשני ישראל יתאספו באחדות יחד, יהיה בטל לגמרי וינצחו אותו. (הרה"ק רבי ישראל יצחק אדמוני"ז מווארנין זיע"א)

בלכת אש מתוך הסנה (ג, ג)

התגברות הגלות מודה על תוקף הגאולה

במדרש אני ישנה ולבי ער וכו'. פי שהקב"ה הראה למשה מראה גדולה זו מתוך חושך הגלות עצמו. וזה היה התימה מדוע לא יבער הסנה מאחר שנמצא באמת התלהבות הגדול הזה איך יש קיום לקליפה המחשכת אורות הגדולים הללו. אך זה באמת רצה הקב"ה להראות לו כי אדרבה לפי גודל החושך והגלות נסתר בו אור גדול גנוז בחינת הגאולה. כי הגלות הוא סימן על הגאולה. וכפי רוב קישוי הגלות מורה על תוקף הגאולה. וז"ל הכתוב וכאשר יענו אותך כו' וכן יפרוץ. פירוש הכתוב מתרץ עצמו אשר לא יתרחקו אחר הבורא יתברך איך הניח לענות את עמו כל כך כי כפי רוב העינוי כן יהי אח"כ תוקף הגאולה. (שפת אמת, תרל"ט)

הכבר העבדה על האנשים ועשו כה ואל ישעו כדברי שקר (ה, ט)

עבדת ה' צריכה להיות ביגיעה והתאמצות

תכבד העבדה על האנשים, כי צריכים אנשים העובדים את ה' לעבוד בעבודה קשה וכבדה ביגיעת בשר ולב, ואל ישעו בדברי שקר, לטעות ולרמות עצמם לילך במוח ומחשבה, כדרך כמה בני אדם רק לעבודו ביגיעה. (הרה"ק רבי חיים מאיר יחיאל השרף ממאגליניצא זיע"א)

אור חדש | אמרות קודש מרועי החסידות בדורינו

אמרות קודש

מכ"ק אדמו"ר מסאטמאר שליט"א

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה (א, א) איתא במדרש נחנחמו אש"ב אל לבי על כן אוהיל לו, חדשים לבקרים רבה כן תהלתך על קצוי ארץ צדק מלאה ימינך, אמר דוד (תהלים קו, ב) מי ימלא גבורות ה' ישמיע כל תהלתו, ויש להבין שייכות כתובין אלו לפרשת ואלה שמות.

ונראה על פי דברי א"ז זללה"ה בייטב לב (פרשת תולדות) לפרש הכתובים (איכה ג, יג) ואומר אבד כוחי אבד נצחי וגוי זאת אש"ב אל לבי על כן אוהיל לו, חדשים לבקרים רבה אמנותך, ביאור הכתוב, כי הנה מבורא בספרים טעם על אריכות הגלות, לנסות לבבות ישראל האם יעמדו באמונתם בגלות החל הזה, הגם כי אין עוד נביא, ואותות ומופתים לא ראינו עין בעין כאשר ראו אבותינו, ועם כל זאת אנתנו עם ה' מאמינים בני מאמינים כי הכל בהשגחה פרטית מאת ה' והן הן גבורותיו שה אחת בין שבעים זאבים, ובזכות האמונה דין הוא שנקח שכרינו וישוב ה' וירחמנו במהרה לשוב עלינו לטובה כאשר שש על אבותינו. אבל אילו היה בונה הקב"ה בנין המקדש מיד טרם הראותו לעין כל אמונתנו בזמן הגלות, היה נהמי דכסופא כי מאן דאכיל דלאו דיליה בהית לאסתכולי באנפיהו (ירושלמי ערלה א, ו) וזה דברי הנביא ואומר ואבד נצחי על ידי הגלות, זאת אש"ב אל לבי, טעם אריכות הגלות, על כן אוהיל לו, כדי להאמין בהשי"ת, חדשים לבקרים רבה אמנותך, כלומר שבכל הצרות המתחדשות בזמן הגלות עם כל זה רבה אמנותך התקועה בלבנו ולא שקרנו בבריתך, עכ"ל.

והנה כי כן י"ל בענין גלות מצרים, כי כל תכלית הגלות היה לנסות לדעת את אשר בלבבם אם באמונתם יחיו, אף כי עיניהם לא ראו וההסתר פנים גברה מאד, למען יזכו אחר כך לקבלת התורה וירושת הארץ ואל יבושו ואל יכלמו כל החוסים בו, כי יבואו על שכרם מן הדין. והכתוב מעיד עליהם ואומר וימאן העם כי פקד ה' את עמו (שמות ד, לא), וכיון שהיה האמונה תקוע בלבם אף בתוך ההסתר הגדול בארץ מצרים, וזו אחר כך לבוא על שכרם מן הדין לזכות לקבלת התורה וירושת הארץ ולא היה נהמי דכסופא.

ומעתה כאשר התחיל הכתוב ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה, ומדבר מירידת בני ישראל בגלות מצרים, לזה דרש המדרש, כאשר אלהים כן תהלתך, והביאור בזה, כי באופן אשר שמך אלהים ששולטת מדת הדין בעולם ואינו נראה השגחת הבורא על עלם קרובו, ועם כל זה מתחזקים ישראל להאמין בה' ויאנים אובדים בטחונם באלהי ישראל, כן תהלתך, וזכים אחר כך מן הדין לבוא על שכרם להודות ולהלל לה' על גאולה וישועה, ועל זה ממשיך המדרש אמר דוד מי ימלא גבורות ה', פירוש מי שהוא ממלא ומאמין אף כאשר העולם נוהג בגבורות ה', האיש ההוא זוכה וישמיע כל תהלתו, לספר תהלתו מתוך גאולה וישועה. ושפיר שייך כותבים זה להכא, כי כן בני ישראל במצרים אשר היה אמונתם חזקה בה' וזו אחר כך לספר תהלתו ה' ולהשמיע כל תהלתו על הטובות והחסידים שזכו בגאולתן ממצרים ובקבלת התורה וירושת ארץ אבותיהם.

השי"ת יעזור שנוכל להתחזק באמונה שלימה, ובקרבן נזכה לבנין השלישי ויתקיים בנו מקרא שכתוב ונראהו עין בעין בשובו אל נוהי בהתגלות כבוד שמים עלינו בב"א. (תיקושי תורה מהר"ש ט"ב, ליל שביק שמות תשס"ז לפ"ק)

הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי זיע"א בעל ה'תניא' כ"ד טבת תקע"ג

אורו של רבינו הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי זיע"א הפציע בח"י אלול תק"ה לאביו רבי ברוך ז"ל, מצאצאי המהר"ל מפראג זיע"א. בהגיעו לגיל שלש הביאורו הרווי אל מרן הבעל שם טוב הק' זיע"א שגזז לו את מחלפות ראשו, וברוכו בברכת כהנים. כבר מנעוריו התפרסם לגאון עולם ולבקי בכל מכמני התורה, ובהיותו כבן חמש כבר היה 'חבר כבוד' בחברא קדישא בליאזנא. עד לגיל תשע למד אצל מלמדים בעיר הולדתו, ואז שלחו אביו ללמוד בליובאוויטש אצל רבי ישכר דב שהיה חתן המרא דאתרא. בהיותו בן י"א שנים שב לעירו לאחר שנכח מלמדו לדעת, כי הנער אינו זקוק לו יותר. בהגיעו לפרקו נישא לרבנית מרת שטערנא ע"ה, בת הנגיד רבי יהודה לייב סגל מוויטעבסק. בהיותו כבן ח"י שנה נסע לחצרו של מרן המגיד ממעזריטש זיע"א, כמו"כ דבק בתלמידו הרה"ק בעל פרי הארץ מוויטעבסק זיע"א. בגיל כ"ה הטיל עליו המגיד לחבר 'שולחן ערוך' כדי שהיהודים הטורדים בפרנסתם ואין עתם בידם, ימצאו הכל מוכן לפניהם. עם עליית הרה"ק מוויטעבסק לארץ הקודש החל להגות את נשיאותו והפיץ את תורת החסידות ברחבי ליטא ורייסיין. באסרו חג סוכות תקל"ט נאסר רבינו עקב הלשנת המתנגדים, ובי"ט כסלו באותה שנה יצא לחפשי. מבין חיבוריו המפורסמים: ליקוטי אמרים תניא, שלחן ערוך הרב, תורה אור, ליקוטי תורה, סידור הרב. ויאסף אל עצמו במוצאי שבת קודש כ"ד לחודש טבת שנת תקע"ג, ומנו"כ בהאדיטש.

יוסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלקים (ג. ב.) פעם אחת היה הרה"ק רבי יהודה צני מסטרעטין זיע"א בהתאספות חדא על ברית מילה עם הרה"ק רבי צני הירש מזידיטשוב זיע"א, ובעת הסעודה היה הרה"ק מזידיטשוב אומר רזי תורה כדרכו בקודש, ואח"כ כיבד הרה"ק מסטרעטין שיאמר ג"כ איזה דברי תורה. השיב לו הרה"ק מסטרעטין: אנו איננו יכולים לומר. ואחר שהפציר בו פתח ואמר: כתיב 'יוסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלקים; קשה שהיה צריך לומר 'כי ירא להביט'. אך הפירוש הוא דהנה הצדיק הוא נקרא 'משה' כי 'אתפשוטא דמשה בכל דרא ודרא' (תיקו"ז פט. קיב), והוא שאמר הכתוב 'יוסתר משה' היינו הצדיק שהוא בחינת משה מסתיר 'פניו' היינו הפנימיות שלו, 'כי ירא מהביט' שהיה ירא מאותם החסידים שעומדים אצלו ומביטים עליו, שלא יאמרו עליו שהוא איש אלקים, ומחמת זה הצדיק מסתיר את עצמו מהם. (דגל מחנה יהודה)

ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה כלי כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם על בניכם ועל בנותיכם (ג. ב.)

הרה"ק רבי יעקב שפירא אבד"ק הומנא זיע"א היה מדבר פעם אחת עם רבו הקדוש הרה"ק רבי מנחם מענדל מרימנוב זיע"א מענין פריצות הדור ומאדעס השולט בעולם, ואמר הוא ז"ל לפני מורו הקדוש, כי הענין מרומז בקרא: ושאלה משכנתה וגו' ושמלות ושמתם על בניכם ובנותיכם וגו'. דלכאורה הוה ליה למימר: ולבשתם, אלא רמז בזה כי המצריים עשו בגדיהם באופן פריצות שרע בעיני ה', על כן צוה להם 'ושמתם' ובתרגום 'ותשחשו רצ"ל לתקנות השחש באופן הכשר, ואם כן מבגדים גדולים יהיה ראוי לתקן רב לבנים ולבנותיכם, ודפח"ח. ורבו הקדוש קלטו וכמה וכמה פעמים חזר עליהם לפני אנשי שלומו. (מליצי אש)

ויאמר ה' אליו מי שם פה לאדם או מי ישום אדם או הרש או פקה אור עור הלא אנכי ה' (א. ה.)

ופירש"י מי למדך לדבר כשהיית נידון לפני פרעה על המצרי, ומי עשה את פרעה אילם וכו' ואת משרית חרשים שלא שמעו בצוותו עליך וכו'.

פעם הביאו לפני הרה"ק רבי משה צבי מסאווראן זיע"א (י"ד כ"ה טבת) ילד בן ז' שנים שנולד אלם וחרש רח"ל, ואביו התחנן להושיעו מצרת בנו, העמידו הרה"ק על הספסל שלפניו ואמר לו, באם תוכל לדבר כשאר בני אדם מה תדבר כשתגדל, פתח את פיו ואמר אהיה מוסר ומלשין על בני ישראל, אמר הרה"ק לטובים אותו הלא ראיתם כי יותר טובה לו השתיקה, ונשאר אלם כמקדם. (ליקוטי שושנים)

תמה הלא אם כן לשם מה כל הנסיעה, ולא ייסעו ולא יצטרכו לעשות תשובה? רבינו הבהיר, כי יש לנסוע, ואף מבטלים תלמוד תורה עבור נסיעה זו, אלא שאם בפועל ביטלו תורה יש לעשות על כך תשובה. רבינו הוסיף וציין, כי דבריו נומכים בראיה מן הגמרא, ר' משה שהיה בקי בכל רשי"ה גבי כי אינו יודע לאיזה גמרא מתכוון רבינו, השיבו רבינו, כי כוונתו לגמרא במסכת תענית, האומרת שאם חלם חלום - מתענה תענית חלום אפילו בשבת, אלא שלאחר מכן יתענה תענית נוספת על שחטא והתענה בשבת ולאכארה, לא יתענה בשבת ולא יצטרך להתענות אחר כך שוב? אלא כמו ששם, כן הוא הדבר בנסיעת החסידים לרבים...

פעם אחת היו כל תלמידי הרה"ק המגיד ממעזריטש זיע"א בבית מדרשו ורק רבינו עדיין לא הופיע לתפילה, שלחו אחריו ולא נמצא, עד שמצאוהו בבית המדרש שאוחז את העמוד וצועק וידע כל פעול כי אתה פלאתו ולא רצו לבטלו חלילה מעבדתו. באו וסיפרו לרבים באיזה חיתו פגשו בו, אמר להם: היודעים אתם מה שהוא רוצה? הוא רוצה ליתן חיות גם לזומם, דוגמא של עתיד!

באחד מביקוריו אצל ראשי המתנגדים לאחר שחרורו, נשאל רבינו: 'המשיח יהיה חסיד או מתנגד?'. 'מתנגד' השיב רבינו, 'שכן אם יהיה חסיד, לא ירצו המתנגדים לצאת מהגלות. אך החסידים הם בעלי קבלת עול, וממילא, אף כשהיה המשיח מתנגד, יצאו בקבלת עול מהגלות.'

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל (מקורות: אצרות החן, נכסת מדכי, נשיאים במאסר, עבודת עבודה, פדה בשלום, קובץ אליהו, קרני ראם)

בהיות רבינו בן ח' שנים חיבר פירוש על התורה, המורכב מפירושיה של רש"י, רמב"ן ואבן עזרא. בגיל עשר חלם בשלושת גדולים אלו באים אליו בטענות, על ששלל את זכותם בזיכוי הרבים, באמצעות פירושו הכולל את פירושיהם. כאשר הקיץ משנתו, דאג וישב בתענית, וכאשר נשנה החלום פעמיים - עמד ושאר את פירושו.

• הוא היה אומר •

האומר אחטא ואשוב אין מספיקין בידי לעשות תשובה. היינו שאין מחזיקים ידו להיות לו שעת הכושר לעשות תשובה, אבל אם דחק השעה ועשה תשובה, אין לך דבר שעומד בפני התשובה.

לאחר מכן עלה הפקיד לגדולה והאריך ימים בעושר וכבוד, והעריץ מאד את ברכתו של רבינו, ואף מיסגר את הפתק במסגרת זכוכית עבה ומקושטת בזהב. פעם יצא רבינו יחד עם הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א לקבץ מעות לדבר מצוה, לפני צאתם אמר הרה"ק הרבי ר' זושא זיע"א לרבינו שבאחת העיירות שבדעתם לקבץ שם מעות, גר עשיר קמצן גדול וכשבאים אצלו לבקש דבא אינו נותן יותר מפרוטה אחת, ושום אדם אינו מקבל מידו כד הפרוטה הזאת, וכן חוזר חלילה, עד שהפרוטה הזאת כבד נחלדה מרוב ישנה, על כן אני מייעץ, אמר לרבינו, כי בהגיעך אליו תיטול הפרוטה מאתו ולא תחזירהו לידי. ואכן רבינו שמע בקולו, וכאשר הגיע לאותו עשיר והלה הציג לו אותה פרוטה החלודה נטלה רבינו, ובירך את העשיר שיזכה ליתן יותר ויותר. כאשר נטל רבינו את הפרוטה התחרט העשיר בקרבו על שנתן רק פרוטה וחזר ונתן לו נדבה גדולה כיאות.

כשחזר רבינו וסיפר להרבי ר' זושא זיע"א את כל הענין אשר קרהו, אמר לו הרבי ר' זושא: ידע כי בפרוטה זו נאחזה קליפה גדולה שעכבה בעד העשיר מליצי צדקה, לכן אמרתי שתטול מאתו את הפרוטה, וכשנטלה ממנו בטלה הקליפה היא, ונתבטל ממנו העיכוב, ועל ידי זה נתן אחר כך צדקה ברוח נדיבה.

כאשר הביאו את רבינו לבית המאסר, בדקוהו על ידי רופא מומחה בהתאם לחוק, לאחר הבדיקה אמר הרופא, שחש הוא בלבו של רבינו תשווקה גדולה לדבר שלעולם לא יוכל להשיגו, והרופא ההוא חשב שהתשווקה היא לעניין המלוכה. רבינו הגיב שזוהי אהבתו לאלוקות, כי אהבתו העצמית לאלוקות היא אצלו תמיד בהתגלות, ואילו עבור היראה זקוק הוא להתבוננות.

הרה"ק הרבי ר' זושא זיע"א אמר שעם ספר התניא נצא לקראת משיח צדקנו. לאחר שיצא רבינו מבית המאסר, הלך לבקר אצל ראשי המתנגדים ביניהם ביקר אצל הגאון רבי משה חפץ מצאוואס. במהלך ביקורו, שאל את רבינו לשם מה נוסעים אליו חסידים, רבינו השיב כי יש לשמוע תורה וזוקא מפיו של הצדיק, כאשר ציין הדיקא גורמת לביטול תורה, השיב רבינו כי אין זה בהכרח. הלה לא הרפה והמשיך לטעון שפועל מבטלים החסידים מתלמודם בעת הנסיעה, טען רבינו כי עליהם לחזור בתשובה בעקבות מעשה זה.

שינוי בנים שובבים

ליצצי אור מספיק להלדיב הרבבות באור ימי השובבים

אין להתיאש

הנה זה הזמן שובבים"ם הוא זמן הנמוך מכל השנה כנודע, כי חדשי טבת ושבת ימים נמוכים הם, וכן קריאת הפרשיות מהזמנים האלו הנ"ל מרמזים אף שהיו ישראל בתכלית הירידה, ואח"כ ועלה מן הארץ. וע"כ מועיל תשובה בזמן זה, שהוא מורה לנו שאף בעת הירידה הגדולה הזו, יש תיקון, כי אף שהיו משוקעים במ"ט שערי טומאה, כנודע, עם כל זה קושי השעכבה של שער המנין, והירידה היה לצורך עליה. וכן מה שהיו משוקעים במ"ט שערי טומאה, היה סיבה למהר לגאלם, וזה מורה לנו שאין להתייאש.

תיקון אפילו למי שהוא כבדוה"ת דח"י שובו בנים שובבים חוץ מאחר (תגיגה טו, א) הפירוש הוא בפרשיות שובבים"ם יש תיקון לכל הנדחים והאובדים. וזהו 'חוץ', היינו אפילו אותם הנשמות שפגמו מאד שהם בבחינת חוץ מפרגודא קדישא, ואפילו מאחר דהיינו מן ד 'דאחד' נתהוה ר' ח"ו, כמ"ש בתיקונים, יש להם התיקון באלו הפרשיות. (שארית ישראל, י"ד כ"א טבת)